

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **K. O.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 5. 2019, č. j. KRPA-194449-13/ČJ-2019-000022-ZSV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2019, č. j. 1 A 36/2019 – 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 19. 5. 2019 byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů.

[2] Proti rozhodnutí o zajištění podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Namítal, že žalovaná nedostatečně odůvodnila splnění podmínek pro zajištění, neboť se jedná o mimořádný institut.

[3] Městský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Konstatoval, že závěry žalované o existenci nebezpečí z maření rozhodnutí o správním vyhoštění a nemožnosti uložení mírnějších opatření byly v případě žalobce na místě. Žalobce ve správním řízení explicitně vyjádřil úmysl neopustit území ČR a prokazoval se padělaným pasem. Soud uvedl, že pokud žalobce již od roku 2013 žije na území Evropské unie, musel si být vědom, že cestovní doklady vydávají státní orgány, nikoliv soukromé osoby (jeho kamarád pocházející z Nigérie), a proto nemohl spoléhat na pravost takového dokladu.

[4] Ačkoliv soud souhlasil s žalobcem, že uložení zvláštních opatření má obecně přednost před zajištěním, dodal, že zvláštní opatření musí být skutečně účinná. Soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 21/2018 – 21, uvedl, že prokázání se padělaným dokladem je považováno za skutečnost, která významně oslabuje důvěru v cizince a zakládá pochybnosti o tom, zda bude schopen a ochoten plnit povinnosti, které by mu plynuly ze zvláštních opatření. Nadto se žalobce dopustil i dalšího závažného protiprávního jednání, a to nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami.

[5] Žalobce ve správním řízení tvrdil, že žije na území ČR s těhotnou přítelkyní polské státní příslušnosti. Soud konstatoval, že žalovaná nemohla pouze z faktu, že žalobcova údajná přítelkyně je vdaná za jinou osobu dovodit účelovost jeho tvrzení. Ovšem doplnil, že žalobcův příběh vykazuje značné pochybnosti, například, že spolu začali bydlet ihned po seznámení. Nicméně i pokud by bylo žalobcovo tvrzení skutečně pravdivé, nemění to nic na závěru o nemožnosti uložení mírnějších opatření. V daném případě pro závažnost žalobcova jednání převáží veřejný zájem na jeho zajištění nad jeho soukromými a rodinnými poměry. Nadto žalovaná v rozhodnutí o zajištění nemohla obsáhle a podrobně posuzovat stěžovatelovy rodinné poměry, na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění.

II. Kasační stížnost

[6] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[7] Soud dle stěžovatele nedostatečně přezkoumal činnost správních orgánů, které nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu věci a zároveň sám zatížil své rozhodnutí nezákonností, neboť své rozhodnutí nepřesvědčivě zdůvodnil. Podle stěžovatele je rozsudek soudu nepřezkoumatelný, neboť se řádně nevypořádal s veškerými uplatněnými námitkami, zejména s těmi, které se týkaly možnosti užití mírnějších opatření.

[8] Stěžovatel se domnívá, že nebylo nezbytné jej zajistit. Žalovaná odůvodňovala zajištění obavou z maření výkonu vyhoštění, stěžovateli však nebylo nikdy v minulosti uloženo správní vyhoštění a na území ČR pobýval v minulosti legálně.

[9] Stěžovatel v žalobě namítal, že správní orgán v podstatě nijak nehodnotil možnost užití zvláštních opatření. Neúčinnost mírnějších opatření dovozoval pouze z toho, že stěžovatel se prokazoval nelegálně získaným dokladem. Stěžovateli přitom nebylo ani umožněno se blíže vyjádřit k jeho ochotě případně se podrobit omezujícím opatřením, resp. správní orgán toto nijak nezjišťoval. Stěžovatel odmítá závěr, že z jeho předchozího jednání je zjevné, že ČR neopustí a bude mařit své vyhoštění. Nikdy na území ČR v této situaci nebyl. Stěžovatel nabízel správnímu orgánu možnost nahrazení jeho zajištění jiným institutem, avšak na tuto možnost žalovaný nijak nereagoval, a ani soud se nijak posouzením této okolnosti nezabýval.

pokračování

[10] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Stěžovatel namítá v prvé řadě nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, neboť ten se dostatečně nevypořádal s uplatněnými žalobními námitkami. Této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Podstata stěžovatelovy žalobní argumentace spočívala v tom, že žalovaná dle jeho názoru nedostatečně odůvodnila nutnost jeho zajištění a nezabývala se možností mírnějších opatření. Městský soud na tyto námitky reagoval, shrnul, z jakých okolností žalovaná vycházela, a dále zhodnotil, že její závěry jsou odůvodněné a správné. Nesouhlas stěžovatele s věcným vypořádáním jeho námitek nezakládá nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Věcné hodnocení je předmětem dalšího kasačního přezkumu.

[14] Dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců: „*Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*“

[15] Před zajištěním cizince je správní orgán povinen zkoumat, zda není možné cizinci namísto zajištění uložit zvláštní opatření za účelem vycestování. Takovým opatřením dle § 123b zákona o pobytu cizinců jsou: a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) finanční záruka a c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

[16] Ačkoliv smyslem a účelem zvláštních opatření je minimalizace omezování osobní svobody cizinců v případě realizace vyhoštění, neznamená to, že by k omezení osobní svobody nemohlo dojít nikdy. Zvláštní opatření je možno považovat za účinná jen tehdy, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. V této souvislosti lze odkázat také na závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, podle kterého „*možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění*“ (odst. 32 a 36). Rozšířený senát dále uvedl, že vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince). To se v projednávaném případě stalo.

[17] Žalovaná odůvodnila nemožnost uložení zvláštních opatření zejména předchozím chováním stěžovatele. Stěžovatel měl od roku 2013 povolen pobyt v Itálii z humanitárních důvodů, na území ČR pobýval neoprávněně bez víza od 22. 3. 2019 do 24. 4. 2019 a dále od 25. 4. 2019 do 17. 5. 2019, kdy byl zadržen policí. Stěžovatel byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 19. 5. 2019 podmínečně odsouzen k odnětí svobody v délce 1 roku za jednání, kdy neoprávněně prodal jinému omamnou a psychotropní látku a dále užil veřejnou listinu, jejíž obsah byl podstatně změněn (prokázal se padělaným dokladem). Se správním orgánem nikterak nespolupracoval, odmítl podepsat veškeré listiny. Z uvedených skutečností žalovaná dovodila, že stěžovatelova důvěryhodnost je výrazně oslabena a jeho předešlé jednání vzbudilo důvodnou obavu, že se bude na území ČR skrývat a mařit výkon úředního rozhodnutí. Zároveň neskýtá záruku, že bude spolupracovat s orgány policie.

[18] Městský soud správně považoval výše popsané skutečnosti za zcela relevantní pro úvahu, zda existovaly důvody pro zajištění stěžovatele a zda by byla zvláštní opatření dostatečně účinná. Zároveň korigoval závěr žalované o účelovosti tvrzení stěžovatele týkající se své údajné těhotné partnerky, neshledal však, že by tato skutečnost měla vliv na správnost jejího hodnocení. Není pravdou, že by žalovaná zajistila stěžovatele pouze na základě toho, že se prokazoval padělaným dokladem. Žalovaná k zajištění přistoupila na základě objektivních okolností spočívajících v předchozím jednání cizince, přičemž tyto individuální okolnosti v případě stěžovatele *plně odpovídají* judikatorním požadavkům na výjimečnost institutu zajištění, namísto uložení mírnějších opatření. Namítá-li stěžovatel, že dříve mu nikdy nebylo uloženo správní vyhoštění, je třeba uvést, že celkový závěr o jeho spolehlivosti si žalovaná učinila z jeho předchozího chování, které je, jak bylo výše uvedeno, relevantním faktorem pro posouzení možnosti zajištění. Skutečnost, že stěžovateli dříve nebylo uloženo vyhoštění, nebrání jeho zajištění, jsou-li splněny zákonné podmínky.

[19] Stěžovatel v průběhu podání vysvětlení k možnosti uložení mírnějších opatření uvedl adresu, na které bydlí s přítelkyní, dále že nedisponuje finančními prostředky ke složení finanční záruky a že se může hlásit policii. Finanční záruka tedy nepřicházela jako uložení zvláštního opatření v úvahu, k povinnosti pobývat na stanovené adrese případně hlásit se policii, žalovaná uvedla, že stěžovatel neskýtá záruku, že bude podmínky opatření dodržovat, což dovodila z jeho předchozího chování. Soud tedy nepřisvědčil stěžovateli, že žalovaná se nezabývala možnostmi uložení zvláštních opatření a nereagovala na skutečnosti jím sdělené. Též městský soud zhodnotil okolnosti stěžovatelova případu a přisvědčil žalované v jejích závěrech. Zároveň stěžovatel neuvedl žádné konkrétní okolnosti, které žalovaná, případně městský soud, opomněly vzít v úvahu.

[20] Nejvyšší správní soud neshledal v rozhodnutí městského soudu žádné pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení příslušelo,

soud náhradu nákladů nepřiznal, protože jí žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu